

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Gdańsk, 27 czerwca 2022 r.

RGD.610.7.2021.MLM

DECYZJA RGD - 3/2022

- I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w związku z obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8f ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.), **uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** działania przedsiębiorcy AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie polegające na stosowaniu w umowach kredytu konsumenckiego zawieranych od 31 marca 2020 r., pozaodsetkowych kosztów kredytu, o których mowa w art. 36a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083 ze zm.), przekraczających maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu określone w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zmianami), co stanowi zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z dobrymi obyczajami i godzi w zbiorowe interesy konsumentów oraz narusza art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i **stwierdza zaniechanie stosowania tej praktyki z dniem 1 lipca 2021 r.**

- II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** działania przedsiębiorcy AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, polegające na pobieraniu, w związku z zawartymi umowami kredytu konsumenckiego, zawyżonych odsetek umownych, przekraczających wysokość odsetek maksymalnych, co jest sprzeczne z art. 359 § 2¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (Dz.U z 2020 r. poz. 1740 ze zm.) a w konsekwencji narusza art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i **stwierdza zaniechanie stosowania tej praktyki z dniem 24 czerwca 2021.**

- III. Na podstawie art. 27 ust. 4 w związku z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2021 r., poz. 275), po przeprowadzeniu

postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na AIQLABS Sp. z o.o.** z siedzibą w Warszawie:

- 1) **środki usunięcia trwających skutków praktyk stwierdzonych w pkt I i II niniejszej decyzji** w postaci obowiązku zamieszczenia na głównej stronie internetowej Spółki, w terminie 14 (czternastu) dni od dnia uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji i utrzymywana przez okres 3 (trzech) miesięcy, na koszt Przedsiębiorcy, informacji o treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji nr RGD - 3/2022 uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie polegające na:

- na stosowaniu, w umowach kredytu konsumenckiego, zawieranych od 31 marca 2020 r., pozaodsetkowych kosztów kredytu, o których mowa w art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, przekraczających maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu określone w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.), co stanowi zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z dobrymi obyczajami i godzi w zbiorowe interesy konsumentów oraz narusza art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i stwierdził zaniechanie stosowania tej praktyki z dniem 1 lipca 2021 r.

- na pobieraniu, w związku z zawartymi umowami kredytu konsumenckiego, zawyżonych odsetek umownych, przekraczających wysokość odsetek maksymalnych, co jest sprzeczne z art. 359 § 2¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (Dz.U z 2020 r. poz. 1740 ze zmianami) a w konsekwencji narusza art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i stwierdza zaniechanie stosowania tej praktyki z dniem 24 czerwca 2021.

Pełna treść decyzji Prezesa UOKiK nr RGD - 3/2022 dostępna jest na stronie internetowej www.uokik.gov.pl.

Informacja ta, będzie opublikowana w następujący sposób:

- czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- w górnej części strony głównej domeny <https://supergrosz.pl> i na każdej innej stronie internetowej Przedsiębiorcy zastępującej ww. stronę w przyszłości, z możliwością zamknięcia oświadczenia przez użytkownika poprzez kliknięcie krzyżyka w prawym górnym rogu ramki; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
- czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
- fragment ***„Pełna treść decyzji Prezesa UOKiK nr RGD - 3/2022 dostępna jest na stronie internetowej www.uokik.gov.pl.”*** ma stanowić hipertączę

- 2) środki usunięcia trwających skutków praktyki stwierdzonej w pkt I niniejszej decyzji w postaci obowiązku skierowania listem polecony - w terminie miesiąca od daty uprawomocnienia się decyzji - do wszystkich konsumentów, którzy w okresie od 31 marca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. zawarli z AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umowy pożyczki ratalnej (bez względu na to czy umowy te zostały rozwiązane czy nadal obowiązują), w sposób czytelny i zrozumiały pisemnej informacji, o treści:

„Prezes UOKiK w decyzji nr RGD - 3/2022 uznał za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie polegającą na stosowaniu, w umowach kredytu konsumenckiego, zawieranych od 31 marca 2020 r. pozaodsetkowych kosztów kredytu, o których mowa w art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, przekraczających maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu określone w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.), co stanowi zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z dobrymi obyczajami i godzi w zbiorowe interesy konsumentów oraz narusza art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i stwierdził zaniechanie stosowania tej praktyki z dniem 1 lipca 2021 r.

Pełna treść decyzji Prezesa UOKiK nr RGD - 3/2022 dostępna jest na stronie internetowej www.uokik.gov.pl.

Osoby, które w okresie od 31 marca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. zawarły z AIQLABS umowę pożyczki ratalnej mogą wystąpić o ewentualny zwrot części kosztów pożyczki, przekraczających maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu określone w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.). Stosowny wniosek należy przestać listem poleconym w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

(podpis osoby uprawnionej do reprezentacji Spółki)”.

Informacja przekazywana konsumentom będzie w warstwie wizualnej - sporządzona czcionką Times New Roman w rozmiarze 11, kolorze czarnym, na białym tle.

- 3) środki usunięcia trwających skutków praktyki stwierdzonej w pkt I niniejszej decyzji w postaci obowiązku dokonania zwrotu konsumentom, którzy w okresie od 31 marca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. zawarli z AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umowy pożyczki ratalnej (bez względu na to czy umowy te zostały rozwiązane czy nadal obowiązują), bezprawnie pobranych środków tytułem zapłaty pozodsetkowych kosztów kredytu w zawyżonej wysokości, przekraczającej limit określony w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.). Zwrot środków winien nastąpić w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania wniosku konsumenta w tej sprawie.

- IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada** na przedsiębiorcę AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie :
1. karę pieniężną w wysokości 980.740 zł (dziewięćset osiemdziesiąt tysięcy siedemset czterdzieści złotych), za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w pkt I sentencji niniejszej decyzji,
 2. karę pieniężną w wysokości 576.906 zł (pięćset siedemdziesiąt sześć tysięcy dziewięćset sześć złotych), za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w pkt II sentencji niniejszej decyzji.
- V. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zmianami) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża przedsiębiorcę AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie , kosztami niniejszego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w kwocie 64,90 zł (słownie: sześćdziesiąt cztery złote 90/100) i zobowiązuje AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie do zwrotu tych kosztów Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

- [1] Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej także: Prezesem Urzędu lub Prezesem UOKiK) ustalił, że przedsiębiorca AIQLABS Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (zwany dalej także: Przedsiębiorcą, Spółką lub AIQLABS albo Kredytodawcą) na stronie <https://supergrosz.pl> przedstawia konsumentom ofertę zawarcia umowy pożyczki ratalnej. Pożyczki udzielane były również za pośrednictwem stron internetowych: <https://kupujteraz.pl> oraz <https://nieczekaj.kupujteraz.pl>
- [2] Prezes Urzędu analizował wybrane umowy o kredyt konsumencki, zawarte w okresie 1 stycznia - 31 sierpnia 2020 r. i w wyniku tych analiz wnioskował, że Kredytodawca mógł dopuścić się naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 275) (zwanej dalej także: uokik), tj. zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez które, zgodnie z definicją zawartą w 24 ust. 2 uokik, rozumie się godzące w nie, sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności działania Przedsiębiorcy mogły naruszać przepisy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (zwana dalej także: ustawą covidową)
- [3] Postanowieniem nr 55/2021, z dnia 7 maja 2021 r. postawiono Przedsiębiorcy zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, opisanych w sentencji niniejszej decyzji [k. 2-4]
- [4] Natomiast, postanowieniem nr 56 z dnia 7 maja 2021 r. do akt postępowania włączono część dowodów zgromadzonych w sprawie o sygnaturze akt RGD.641.39.2020/MLM, tj.: [k. 6]

- 1) Pismo AIQLABS sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, z dnia 9 października 2020 r. wraz z następującymi załącznikami tj. Umowa Pożyczki Ratalnej:
 1. nr 3439480 z dnia 25 marca 2020 r.,
 2. nr 3471817 z dnia 05 maja 2020 r.,
 3. nr 3494124 z dnia 15 maja 2020 r.,
 4. nr 3513626 z dnia 25 maja 2020 r.,
 5. nr 3537576 z dnia 05 czerwca 2020 r.,
 6. nr 3561052 z dnia 15 czerwca 2020 r.,
 7. nr 3593636 z dnia 25 czerwca 2020 r.,
 8. nr 3620590 z dnia 06 lipca 2020 r.,
 9. nr 3645495 z dnia 15 lipca 2020 r.,
 10. nr 3666864 z dnia 25 lipca 2020 r.,
 11. nr 3690240 z dnia 05 sierpnia 2020 r.,
 12. nr 3716663 z dnia 17 sierpnia 2020 r.,
 13. nr 3737210 z dnia 25 sierpnia 2020 r.
- 2) Pismo AIQLABS sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, z dnia 5 marca 2021 r. wraz z załącznikiem Umowa Pożyczki Ratalnej nr 4005208, z dnia 12 grudnia 2020 r.

[5] Przedsiębiorca w odpowiedzi na postawione zarzuty, pismem z dnia 25 czerwca 2021 r. poinformował Prezesa UOKiK, m.in. iż:

1. Nie pobierał pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości wyższej niż dopuszczalne prawem.
2. Spółka dnia 29 grudnia 2020 r. zawarła z EQUES MICHAEL STROM CREDITUM 3 Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w Gdańsku umowę, na mocy której zobowiązała się do sekurytyzowania na rzecz funduszu wierzytelności wynikających z umów pożyczek zawartych przez AIQLABS z konsumentami.
3. Podobna umowa została zwarta w dniu 8 marca 2021 r. ze Spółką Obligo SPV1 sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi.
4. Załącznikami do ww. umów są tzw. karty produktu, które określają sposób naliczania kosztów kredytu, w tym także w okresie obniżenia ustawą covidową limitu kosztów pozaodsetkowych.
5. W wypadku drugiego zarzutu Spółka oświadczyła, iż po wykonanej weryfikacji dopatrzyła się, że w wypadku nielicznej grupy klientów - przez przeoczenie - nie dokonano rekalkulacji odsetek umownych. Dlatego w czerwcu 2021 r. Kredytodawca przeliczył na nowo odsetki, zmienił harmonogramy spłat i wysłał stosowną informację do klientów. Od 15 lipca 2020 r. Kredytodawca nalicza odsetki umowne w prawidłowej wysokości. [k.322-326]

[6] Dodatkowo, pismem z dnia 12 sierpnia 2021 r. Spółka poinformowała, że w związku z prowadzoną działalnością, związaną z udzielaniem kredytów konsumenckich, uwzględniła rekomendacje interpretacyjne Związku Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce. Rekomendacje z dnia 10 kwietnia 2020 r. oraz z dnia 22 lutego 2021 r. dotyczą stosowania przepisów tarczy antykryzysowej w zakresie kredytu konsumenckiego.

Zgodnie z tymi rekomendacjami skoro ustawodawca w ustawie covidowej nie zawarł żadnych postanowień regulujących w sposób szczególny kwestie intertemporalności w stosunku do wpływu danej, nowej regulacji na umowy kredytu konsumenckiego zawarte przed dniem wejścia w życie tej ustawy i przepisów ją zmieniających - przyjąć należy, że nowe przepisy nie mają do tych umów zastosowania. Ponadto, zgodnie z przedmiotowymi rekomendacjami, przepisy art. 8d-f ustawy covidowej obowiązują jedynie w okresie do 31 marca 2021 r. lub 30 czerwca 2021 r., natomiast później, zgodnie z art. 31zc ustawy covidowej, kredytodawca jest uprawniony do

pobierania pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości określonej przepisami ustawy o kredycie konsumenckim.

- [7] Pismem z dnia 15 października 2021 r. Spółka przedstawiła sposób ustalenia pozaodsetkowych kosztów kredytu dla wybranych umów, zawartych z konsumentami w okresie obowiązywania przepisów ustawy covidowej. [k. 397-401]

Jednocześnie, zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami, w wypadku zawierania umów pożyczkowych po 31 marca 2020 r. o okresie spłaty dłuższym niż 30 dni, przy obliczaniu MPKK Spółka stosuje następujący wzór:

...

gdzie

N - liczbie miesięcy pożyczki

M - liczba miesięcy pożyczki do 31.03.2021 r.

Wzór ten został ustalony w umowie ramowej dotyczącej sekurytyzacji wierzytelności z kredytów konsumenckich, bowiem jak już wcześniej wspomniano, Spółka niemal wszystkie wierzytelności z umów pożyczkowych sekurytyzacje do odbiorców zewnętrznych.

- [8] Pismem z dnia 10 grudnia 2021 r. Prezes UOKiK zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Przedsiębiorca skorzystał z przysługującego mu uprawnienia [k. 420-430].

Prezes Urzędu ustalił co następuje:

- [9] AIQLABS jest zarejestrowana w KRS pod nr 0000551150. Podstawowym przedmiotem działania Spółki są: „pozostałe formy udzielania kredytów”. AIQLABS prowadzi działalność w zakresie udzielania kredytów konsumenckich od listopada 2015 r.

W okresie od stycznia do sierpnia 2020 r. Spółka zawarła 16.711 umów pożyczkowych oferując dwa rodzaje produktów tj.:

- **Produkt Supergrosz** - pożyczka ratalna, na okres od 24-48 miesięcy, w kwocie od 1.000 do 10.000 zł,
- **Produkt Kupuj Teraz** - pożyczka ratalna, na okres od 21 dni do 12 miesięcy, w kwocie od 100 do 5.000 zł.

Natomiast, w okresie kwiecień-sierpień 2020 r. Spółka zawarła ... umów kredytowych.

AIQLABS zawiera umowy pożyczkowe z konsumentami na odległość (elektronicznie, przy wykorzystaniu stron internetowych) lub poza lokalem przedsiębiorstwa (przez pośredników).

- [10] Prezes Urzędu analizował wybrane umowy o kredyt konsumencki, zawarte w okresie 1 stycznia - 31 sierpnia 2020 r., w dniach 5, 15 i 25 danego miesiąca lub w dacie najbliższej. Dane dotyczące czterech przykładowych umów, zawartych w okresie obowiązywania ustawy covidowej przedstawiano niżej.

Umowa ... - zawarta 5 maja 2020.

Parametry pożyczki	Wartości	Uwagi
Kwota pożyczki do spłaty [zł]	17.978,42	
Całkowita kwota pożyczki [zł] - K	8.000,00	45% K = 3.600
Całkowity koszt pożyczki [zł], w tym:	9.978,42	Rozłożony na spłacane raty
Prowizja [zł]	8.000,00	stanowi 100% K czyli > niż 45% K

Odsetki [zł]	1.978,42	
Rata [m-c/zł]	376,00	48 rat ≈ 1.460 dni
Oprocentowanie[%]		10% w skali roku -
RRSO [%]	59,53	
Pozadodsetkowe koszty pożyczki (PKK) [zł]	8.000	prowizja
Maksymalne PKK [zł]	3.120	Znacznie niższe niż faktycznie ustalone

MPKK = (8.000 × 15%) + (8.000 × 1.460/365 × 6%) = 1.200 + 1.920 = 3.120 zł

PKK = 8.000 > 3.600 (45% K)

Umowa ... - zawarta 5 czerwca 2020.

Parametry pożyczki	Wartości	Uwagi
Kwota pożyczki do spłaty [zł]	4.944,19	
Całkowita kwota pożyczki [zł] - K	2.200,00	45% K = 990
Całkowity koszt pożyczki [zł]	2.744,19	Rozłożony na spłacane raty
Prowizja [zł]	2.200,00	stanowi 100% K czyli > niż 45% K
Odsetki [zł]	544,19	
Rata [m-c/zł]	103,40	48 rat ≈ 1.460 dni
Oprocentowanie[%]		8% w skali roku
RRSO [%]	59,53	
Pozadodsetkowe koszty pożyczki (PKK) [zł]	2.200,00	prowizja
Maksymalne PKK [zł]	858	Znacznie niższe niż faktycznie ustalone

MPKK = (2.200 × 15%) + (2.200 × 1.460/365 × 6%) = 330 + 528 = 858 zł

PKK = 2.200 > 990 (45% K)

Umowa ... - zawarta 6 lipca 2020.

Parametry pożyczki	Wartości	Uwagi
Kwota pożyczki do spłaty [zł]	13.483,86	
Całkowita kwota pożyczki [zł] - K	6.000,00	45% K = 2.700
Całkowity koszt pożyczki [zł]	7.483,86	Rozłożony na spłacane raty
Prowizja [zł]	6.000,00	stanowi 100% K czyli > niż 45% K
Odsetki [zł]	1.483,86	
Rata [m-c/zł]	282,00	48 rat ≈ 1.460 dni
Oprocentowanie [%]		8% w skali roku
RRSO [%]	59,53	
Pozadodsetkowe koszty pożyczki (PKK) [zł]	2.340,00	prowizja
Maksymalne PKK [zł]	1.950,00	Znacznie niższe niż faktycznie ustalone

MPKK = (6.000 × 15%) + (6.000 × 1.460/365 × 6%) = 900 + 1.440 = 2.340 zł

PKK = 6.000 > 2.700 (45% K)

Umowa ... - zawarta 5 sierpnia 2020.

Parametry pożyczki	Wartości	Uwagi
Kwota pożyczki do spłaty [zł]	7.474,96	
Całkowita kwota pożyczki [zł] - K	3.500,00	45% K = 1.575
Całkowity koszt pożyczki [zł]	3.974,96	Rozłożony na spłacane raty
Prowizja [zł]	3.394,09	stanowi 97% K czyli > niż 45% K
Odsetki [zł]	580,87	
Rata [m-c/zł]	208,30	36 rat ≈ 1.095 dni
Oprocentowanie [%]		7,2% w skali roku
RRSO [%]	76,97	

Pozaadsetkowe koszty pożyczki (PKK) [zł]	3.394,09	prowizja
Maksymalne PKK [zł]	1.155	Znacznie niższe niż faktycznie ustalone

$$\text{MPKK} = (3.500 \times 15\%) + (3.500 \times 1.095/365 \times 6\%) = 525 + 630 = 1.155 \text{ zł}$$

$$\text{PKK} = 3.394,09 > 1.575 \text{ (45\% K)}$$

[11] W toku podjętych działań Prezes Urzędu ustalił również, że Spółka stosowała odsetki wyższe niż maksymalne, dopuszczone prawem. Zestawienie przykładowych umów wraz z ustalonymi odsetkami umownymi zawiera niżej zamieszczona tabela:

Nr umowy	Data zawarcia	Wysokość odsetek umownych	Wysokość odsetek maksymalnych
	25.03.2020	10%	9%
	05.05.2020	10%	8%
	15.05.2020	10%	8%
	25.05.2020	10%	8%
	05.06.2020	8%	7,2%
	15.06.2020	8%	7,2%
	25.06.2020	8%	7,2%
	06.07.2020	8%	7,2%

[12] AIQLABS jest członkiem Związku Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce. Związek, po wejściu w życie przepisów ustawy covidowej i ich późniejszej zmianie, wydał dwie rekomendacje interpretacyjne dotyczące stosowania przepisów tarczy antykryzysowej w zakresie kredytu konsumenckiego, tj.:

[13] **Rekomendacja z dnia 10 kwietnia 2020 r. [k. 205-210]**

Rekomendacja dotyczyła wprowadzonej z dniem 31 marca 2020 r. zmiany ustawy covidowej, na skutek której to zmiany na czas 365 dni tj. do 31 marca 2021 r. dokonano obniżenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego.

ZPF rekomendował aby:

- do umów kredytu konsumenckiego, zawartych w dniu 31 marca 2020 r. i kolejnych dniach - w okresie 365 dni od wejścia w życie Specustawy - stosować obniżony limit pozaodsetkowy, wprowadzony na podstawie art. 8d i 8e Ustawy zmieniającej, bez względu na to czy dana umowa została zawarta na czas oznaczony, czy na czas nieoznaczony;
- do umów kredytu konsumenckiego, zawartych na czas oznaczony przed dniem 31 marca 2020 r. stosować limit pozaodsetkowy na podstawie art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim;
- do umów kredytu konsumenckiego, zawartych na czas nieoznaczony przed dniem 31 marca 2020 r. stosować limit pozaodsetkowy na podstawie art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, a obniżony limit pozaodsetkowy, wprowadzony na podstawie art. 8d i 8e Ustawy zmieniającej, jeśli w ramach umowy, w okresie 365 dni od dnia wejścia w życie Specustawy, następują kolejne „ciągnięcia” w ciężar udzielonego limitu.

[14] **Rekomendacja z dnia 22 lutego 2021 r. [k. 389-393]**

Rekomendacja dotyczyła stosowania art. 1 pkt 28 i 34 lit. b) ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o zmianie tzw. tarczy antykryzysowej, na podstawie którego zmieniono art. 36 ustawy covidowej poprzez wprowadzenie ust. 3a, który wydłużył

okres obowiązywania przepisów art. 8d-8e ustawy covidowej do dnia 30 czerwca 2021 r.

Zgodnie z tą rekomendacją: *Przepisy art. 8d-8e Specustawy, w brzmieniu nadanym Ustawą zmieniającą, nie mają charakteru retroaktywnego, co oznacza, że należy je stosować od dnia wejścia w życie Ustawy zmieniającej przez okres ich obowiązywania, a więc od dnia 26 stycznia 2021 r. do dnia 30 czerwca 2021 r. Po 30 czerwca 2021 r. - zgodnie z przepisem art. 31zc Specustawy w brzmieniu nadanym Ustawą zmieniającą - kredytodawca jest uprawniony do pobierania pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości określonej przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.*

Treść rekomendacji wskazuje, że rozpatrywana zmiana ustawy covidowej nie ma zastosowania do umów zawartych wcześniej a jedynie do nowych umów, zawieranych po wejściu w życie tej zmiany, co oznacza, że zmiana przepisów nie prowadzi do wydłużenia okresu obniżonego limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu w umowach będących w trakcie wykonywania ale wydłuża obowiązek stosowania przez kredytodawcę obniżonego limitu maksymalnego poziomu kosztów pozaodsetkowych, w umowach zawieranych w okresie od 26 stycznia - do 30 czerwca 2021 r.

[15] W roku 2021 Spółka osiągnęła obrót w wysokości ... zł.

PREZES URZĘDU ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Interes publiczny:

[16] Podstawowym warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorcy - naruszające przepisy tej ustawy - stanowią potencjalne zagrożenie dla interesu publicznego. Stosownie bowiem do art. 1 ust. 1 uokik, zasadniczym jej celem jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Interpretacja pojęcia interesu publicznoprawnego, wymaga odniesienia do ukształtowanego w tym zakresie orzecznictwa, zgodnie z którym naruszenie interesu publicznoprawnego ma miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z przepisami prawa dotknięty został „szerszy krąg uczestników rynku”, a także, gdy działania te wywołują na rynku inne niekorzystne zjawiska (por. wyrok Sądu Najwyższego, III SK 40/07, z dnia 5 czerwca 2008 r.). W przedmiotowym aspekcie, warunkiem koniecznym do zastosowania ustawy jest, aby działanie przedsiębiorcy, któremu zarzucono naruszenie jej przepisów, stanowiło potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy.

Przedmiotowe postępowanie dotyczy działań przedsiębiorcy AIQLABS, które dotykać mogły nieograniczonego kręgu adresatów, posiadających status konsumentów. W ocenie Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy mogli być lub byli klientami Przedsiębiorcy. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż każde naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Interes publicznoprawny zawiera się w związku z tym w ochronie praw konsumentów, do których Przedsiębiorca kieruje swoje oferty. Ochrona konsumentów podejmowana w trybie postępowania przed Prezesem Urzędu nie dotyczy więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i

nie dający się porównać z innymi, ale szerszego kręgu konsumentów, których dotyczą bezpośrednio działania Przedsiębiorcy, i których sytuacja jest w tym zakresie podobna. Zatem w rozpatrywanej sprawie uzasadnione było podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Status przedsiębiorcy:

- [17] Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) za przedsiębiorcę uznaje się osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.

AIQLABS spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego jako przedsiębiorca pod nr KRS: 0000551150. Jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 uokiki, a zatem może być stroną postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu.

Sprzeczność zachowania Przedsiębiorcy z prawem lub dobrymi obyczajami:

- [18] Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W świetle zaś przepisu art. 24 ust. 2 tej ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy.

Aby uznać dane działania przedsiębiorcy za niezgodne z zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, zawartym w ww. przepisach ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, należy wykazać, że spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

- 1) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy,
- 2) działanie to jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
- 3) działanie to godzi w zbiorowy interes konsumentów.

Na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów sankcjonowane jest więc zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami. Jednocześnie, sprzeczność z prawem działania lub zaniechania przedsiębiorcy może być ujmowana jako zachowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa stanowionego, natomiast dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego.

Naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów prawa stanowionego lub dobrych obyczajów jest jednocześnie wyrazem naruszenia obowiązującego porządku prawnego, który obejmuje zarówno nakazy i zakazy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego, jak i nakazy i zakazy wynikające z dobrych obyczajów.

W rozpatrywanej sprawie, przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu jest ocena, czy w ustalonym stanie faktycznym Przedsiębiorca dopuścił się działań bezprawnych, związanych z niewypełnieniem nakazów ustanowionych w obowiązujących przepisach prawnych.

Ad pkt I sentencji decyzji.

- [19] Przedmiotem pierwszego zarzutu postawionego Przedsiębiorcy jest stosowanie praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i

konsumentów, w związku z obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8f ustawy covidowej, polegającej na stosowaniu przez AIQLABS, w umowach kredytu konsumenckiego, zawieranych od 31 marca 2020 r., pozaodsetkowych kosztów kredytu, o których mowa w art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, przekraczających maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu określone w art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy covidowej.

Zgodnie z art. 36a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083 ze zm. - zwanej dalej także: ukk), od 11 marca 2016 r., w umowach o kredyt konsumencki pozaodsetkowe koszty kredytu nie mogą być wyższe niż ich maksymalna wysokość, ustalana wg. wzoru:

$$MPKK \leq (K \times 25\%) + (K \times nR \times 30\%)$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK - maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K - całkowitą kwotę kredytu,

n - okres spłaty wyrażony w dniach,

R - liczbę dni w roku.

Jednocześnie, pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu oraz pozaodsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub całkowitą kwotę kredytu.

[20] Natomiast, zgodnie z art. 8d ustawy covidowej w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zmianami) i obowiązującym od dnia 31 marca 2020 r. (podkreślenia Prezesa Urzędu):

1. Maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego dla kredytów o okresie spłaty nie krótszym niż 30 dni oblicza się według wzoru:

$$MPKK \leq (K \times 15\%) + (K \times n/R \times 6\%)$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK - maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K - całkowitą kwotę kredytu,

n - okres spłaty wyrażony w dniach,

R - liczbę dni w roku.

2. Maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego dla kredytów o okresie spłaty krótszym niż 30 dni oblicza się według wzoru:

$$MPKK \leq K \times 5\%$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK - maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K - całkowitą kwotę kredytu.

3. Pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego nie mogą być wyższe od 45% całkowitej kwoty kredytu.

4. Pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej:

1) maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub 2,

lub
2) 45% całkowitej kwoty kredytu.

W myśl obowiązującego do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8f ww. ustawy, naruszenie przepisów, o których mowa w art. 8d i art. 8e, może stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Jednocześnie, zgodnie z art. 31zc ust. 1 ustawy covidowej, po upływie terminu obowiązywania obniżonego limitu kosztów pozadsetkowych, kredytodawca, o którym mowa w art. 8d-8f, może za pozostały okres obowiązywania umowy, pobierać pozaodsetkowe koszty kredytu w wysokości określonej przepisami ukk. Natomiast, w myśl ust. 2 art. 31zc ustawy covidowej okres, o którym mowa w ust. 1, nie jest uwzględniany przy obliczaniu maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu określonych w ustawie o kredycie konsumenckim.

[21] Ponieważ okres spłaty niektórych umów kredytowych, zawartych przez AIQLABS z konsumentami, przekracza okres obowiązywania ww. art. 8d-e ustawy covidowej Przedsiębiorca, będąc zobowiązanym do określania w dniu zawarcia umowy wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, opracował wzory służące do obliczania ich limitu maksymalnego, przy uwzględnieniu zarówno okresu covid jak i regulacji, które dotyczą umowy po tym okresie. Opracowane wzory mają zastosowanie do każdej umowy, zawartej przez Spółkę w okresie covidowym

Spółka przedstawiła dodatkowo szczegółowe wyliczenia pozaodsetkowych kosztów kredytu dla czterech przykładowych umów, parametry których zawarto w tabelach w pkt [10] niniejszej decyzji.

Dane dotyczące umowy ... z dnia 5 maja 2020 r. przedstawiono w tabeli 1. W tabeli 1 Prezes Urzędu zamieścił również wyniki własnych obliczeń dot. MPKK w okresie covid jak i po okresie obowiązywania analizowanych przepisów ustawy covidowej.

Umowa ... - zawarta 5 maja 2020.

Tabela.1

	Całkowita kwota Kredytu w zł (K)	Okres kredytu Z umowy m-ce/dni	Okres kredytu w czasie covid m-ce/dni	Pozadsetkowe koszty kredytu w umowie w zł PKK - prowizja	MPKK-covid	MPKK-poza covid	Razem VI+VII w zł	Koszty obciążające kredytobiorcę z harmonogramu w zł	Różnica IX-VIII w zł
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1. Parametry umowy	8.000	48 1461 dni	10 330 dni	8.000	-	-	-	8.000	0,00
2. MPKK z ukk				8.000			11.784,11	8.000 = Limit - K	
3. MPKK - wyliczone przez Spółkę				8.000	706,60	8.972,84	9.679,44	8.000 = Limit - K	
4. MPKK - obliczenia własne Prezesa UOKiK					706,20	6.197,88	6.904,08	8.000	1.095,92

W poz. VI-VIII.2 tabeli 1 wyliczono limit MPKK zgodnie z art. 36a ukk i ustalono, że obliczona zgodnie z tym wzorem maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu wynosi 11.784,11 zł, z uwagi jednak na treść ust. 2 tego przepisu wysokość kosztów pozaodsetkowych PPK, określonych w umowie, może wynosić najwyżej 8.000 zł, czyli tyle ile wynosi całkowita kwota kredytu (poz. IX-X.2 ww. tabeli).

10 pierwszych miesięcy analizowanej umowy przypada na czas obowiązywania ustawy covidowej dlatego Przedsiębiorca, uwzględniając zarówno art. 8d-8f jaki i art. 31 zc tej ustawy, dokonał obliczenia MPKK w następujący sposób: [k. 398]

Obliczenia dokonane przez Spółkę

Obliczenia dokonane przez Przedsiębiorcę obejmują sumę czterech składników tj.:

1. Wysokość prowizji niezależnej od czynnika czasu w okresie covidowym (do 31 marca 2021 r.) czyli 15% całkowitej kwoty pożyczki:

...

W poz. VII.3 tabeli zapisano sumę składników wskazanych w pkt 3 i 4, która wynosi **8.972,84 zł.**

Łączna kwota obliczonych kosztów stanowi odpowiednio 706,60 zł oraz 8.972,84 zł i łącznie wynosi 9.679,44 zł (poz. VIII.3 w tabeli). Przedsiębiorca uznał jednak, że z uwagi na treść art. 36a ust. 2 ukk wysokość kosztów pozaodsetkowych, określonych w umowie nie może być wyższa niż całkowita kwota kredytu (K), czyli w wypadku analizowanej umowy nie może przekroczyć kwoty 8.000 zł (poz. IX-X.3 tabeli).

Dane zawarte w Tabeli 1 oraz wyliczenia dokonane przez Spółkę wskazują jednoznacznie, że w wypadku tej umowy obniżenie przez ustawę covidową limitu MPKK nie wpłynęło na zmianę sytuacji kredytobiorcy. Niezależnie od tego czy AIQLABS wyliczyłby MPKK wyłącznie na podstawie przepisów ukk, czy także przy uwzględnieniu ustawy covidowej prowizja wyniosła 8.000 zł.

Jednak, zdaniem Prezesa Urzędu, to założenie jest błędne bowiem ustalenie limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości 100% całkowitej kwoty kredytu nie może być zastosowane w wypadku umów, których część okresu przypadła na covid, bowiem w tym okresie limit MPKK wynosił 45% całkowitej kwoty kredyt, co nie zostało przez Spółkę uwzględnione.

Ponadto, zgodnie z ustaleniami Prezesa Urzędu rata spłacanego kredytu składała się z raty kapitałowej, odsetkowej oraz kosztowej. W wypadku umów wcześniejszych koszty były rozłożone proporcjonalnie do całego okresu kredytowania, Natomiast po marcu 2020 r. Spółka zmieniła sposób spłaty kosztów. Konsekwencją tej zmiany było ustalenie rat w ten sposób, że w części pierwszych ratach zawarto spłatę kosztów, natomiast w pozostałych ratach następowała spłata kapitału. Część odsetkowa nie uległa zmianie.

Przykładowo w wypadku Umowy ..., zawartej 5 maja 2020 r. Na 48 ustalonych rat spłaty pożyczki, w pierwszych 24 ratach część kapitałowa wynosi 0 zł. Środki z tych rat są przeznaczona na spłatę prowizji oraz odsetek.

W racie 25 następuje pierwsza spłata części kapitału, pozostała część prowizji oraz odsetki. Od 26 raty do 48 następuje spłata kapitału i odsetek. Natomiast prowizja jako że została już rozliczona wynosi 0 zł.

Obliczenia własne Prezesa UOKIK

Ponieważ analizowana umowa podlegała pod reżim dwóch aktów prawnych czyli zarówno ustawy covidowej jak i ukk Przedsiębiorca, zdaniem Prezesa Urzędu, winien określić wysokość prowizji adekwatnie zarówno przy uwzględnieniu limitu wskazanego w ukk jak i limitu obniżonego.

Określony w art. 36a ukk sposób obliczenia MPKK, jak i możliwa wysokość PKK w umowie obecnie nie nastręcza żadnych problemów interpretacyjnych.

Także i w wypadku ustawy covidowej określony w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d wzór na MPKK nie jest skomplikowany, podobnie możliwa wysokość PKK w związku z ust. 3 i 4 tego przepisu nie budzi żadnych wątpliwości, podkreślić jednak należy, że zarówno limit MPKK, jak i PKK ustalony jest przy uwzględnieniu parametrów pożyczki dotyczących czasu trwania umowy a nie jedynie okresu obowiązywania przepisów ustawy covidowej. Skoro ustawodawca w ten sposób określa limit kosztów pożyczki należy uznać to za działanie racjonalne i celowe.

Co więcej w art. 31zc ust. 1 ustawy covidowej przewidziano, że po terminie jej obowiązywania za pozostały okres umowy kredytodawca może pobierać pozaodsetkowe koszty kredytu w wysokości określonej przepisami ukk. Natomiast, ust. 2 tego przepisu należy - zdaniem Prezesa Urzędu - interpretować w ten sposób, iż kredytodawca, po terminie wskazanym w ustawie covidowej nie ustala na nowo MPKK, wyłącznie dla pozostałego okresu umowy ale ustala ten limit zgodnie z ustawą ukk w oparciu o parametry całej pożyczki i dokonuje tego już w momencie zawarcia umowy, bowiem taki wymóg wynika wprost z art. 30 ust. 1 pkt 7-9 ukk. Konsument w momencie zawarcia umowy musi wiedzieć jakie koszty poniesie oraz kiedy i w jakiej wysokości zobowiązany będzie dokonać zwrotu pożyczki.

Z treści obu aktów prawnych tj. ukk i ustawy covidowej wynika, że w określonym czasie konsument, w związku z zawartą umową kredytową, poniesie koszty w innej, niższej wysokości, niż w pozostałym okresie ważności umowy. Jest to zgodne z celem ustawy covidowej, wskazać bowiem należy, że powodem wprowadzenia przepisów modyfikujących wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu było czasowe obniżenie kosztów pozyskiwania finansowania jako remedium na trudności ekonomiczne konsumentów (np. zachowanie płynności), wynikające z wprowadzonych w okresie epidemii COVID-19 obostrzeń¹.

Powracając do analizowanej umowy, jak wynika z poz. VIII. 2 tabeli 1 MPKK ustalone w oparciu o ukk wynosi 11.784,11 zł, jednak ustalone w umowie pozaodsetkowe koszty kredytu (PKK/Prowizja) nie mogą przekroczyć (K) tj. kwoty 8.000 zł.

Po podzieleniu kwoty PKK przez liczbę dni umowy tj. 8.000 zł/1461 dni otrzymujemy dzienną wartość tego kosztu, w wysokości 5,48 zł/dzień.

MPKK, obliczone - w okresie ustawy covidowej - zgodnie ze wzorem $MPKK \leq (K \times 15\%) + (K \times n/R \times 6\%)$ wynosi 3.120 zł, co w przeliczeniu przez liczbę dni obowiązywania umowy (1461) daje stawkę dzienną w kwocie 2,14 zł.

¹ Por. dołączone do druku poselskiego nr 299 uzasadnienie do nowelizacji ustawy covidowej w pkt 2.6.

Zdaniem Prezesa Urzędu ustalenie dziennych wartości jest racjonalne skoro od dnia zawarcia umowy do dnia daty granicznej obowiązywania regulacji covidowych mija określona liczba dni a nie zawsze są to pełne miesiące.

Uwzględniając dokonane wyliczenia dziennych wartości PKK Przedsiębiorca, w okresie ustawy covidowej (w tym wypadku wynoszącym 330 dni), winien był ustalić koszty w kwocie: 2,14zł/dzień x 330 dni = 706,20 zł, zaś za pozostały okres umowy tj. 1.131 dni (1461 dni-330 dni) mógł pobrać koszt prowizji w maksymalnej wysokości 6.197,88 zł. (1.131 dni x 5,48 zł/dzień). Łączna wysokość PKK powinna zatem wynieść 6.904,08 zł (poz. VIII.4 tabeli) i jest niższa niż K.

Co więcej, tak określona wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu PKK nie tylko spełnia wszelkie kryteria ustawowe, ale także realizuje cel ustawy covidowej. Niewątpliwie ustalone w ten sposób koszty są znacznie niższe i to zarówno od tych ustalonych w oparciu o ukk, jak i ustalonych przez Przedsiębiorcę.

Jak już wspomniano, wyliczenia zostały przedstawione przez AIQLABS dla czterech przykładowych umów, tym niemniej z uwagi na to, że opracowane wzory mają zastosowanie do każdej umowy zawartej przez Spółkę w okresie covidowym, w wypadku pozostałych umów, Prezes Urzędu zdecydował o przedstawieniu już tylko wyników dokonanych obliczeń. Dane zawarto w tabeli 2, poniżej.

Tabela 2.

	MPKK-covid	MPKK- poza covid	Razem II+III w zł	Koszty ustalone w harmonogramie i obciążające kredytobiorcę w zł	Różnica V-IV w zł
I	II	III	IV	V	VI
Umowa ... - zawarta 5 czerwca 2020 r.					
MPKK z ukk	-	-	3.190,00	2.200,00 = Limit K	
MPKK - wyliczone przez Spółkę	176,36	2.534,27	2.710,63	2.200,00 = Limit K	
MPKK - obliczenia własne Prezesa UOKiK	176,41	1.754,62	1.931,03	2.200,00	268,97
Umowa ...- zawarta 6 lipca 2020.					
MPKK z ukk	-	-	8.700,00	6.000,00 = Limit K	
MPKK - wyliczone przez Spółkę	430,88	7.097,98	7.528,86	6.000,00 = Limit K	
MPKK - obliczenia własne Prezesa UOKiK	429,00	4.903,23	5.332,23	6.000,00	667,77
Umowa ... - zawarta 5 sierpnia 2020 r.					
MPKK z ukk	-	-	4.025,00	3.394,09	Limit K = 3.500
MPKK - wyliczone przez Spółkę	252,52	3.144,98	3.397,50	3.394,09	- 3,41
MPKK - obliczenia własne Prezesa UOKiK	249,90	2.742,40	2.992,30	3.394,09	401,79

Dane przedstawione w tabeli 2 potwierdzają, że wejście w życie regulacji wysokości kosztów kredytu wynikających z ustawy covidowej nie miało żadnego wpływu na sytuację konsumentów - klientów AIQLABS. Pozaodsetkowe koszty kredytu, bez różnicy czy byłyby obliczone na podstawie przepisów ukk czy wzoru opracowanego przez Kredytodawcę, wyniosły tyle samo, czyli zostały ograniczone do wysokości całkowitej kwoty kredytu (K). Jedynie w wypadku jednej umowy zostały one obniżone w sposób nieznaczny.

Natomiast obliczenia własne Prezesa UOKiK wskazują na możliwość obniżenia PKK i to w sposób istotny.

Wynika z tego, że Spółka celowo opracowała skomplikowane wzory aby doprowadzić do sytuacji, w której mimo obowiązywania przepisów chroniących czasowo konsumentów nie miały one żadnego wpływu, tak na sytuację kredytobiorcy/konsumenta, jak i na sytuację Kredytodawcy/AIQLABS.

Co jednak znamienne, główne rozbieżności w wysokości ustalonych MPKK występują w okresie pozacovidowym (kolumna III) natomiast w wypadku obliczeń dla MPKK w okresie objętym zakresem ustawy covidowej (kolumna II) wyniki obliczeń dokonanych przez Spółkę jak i Prezesa Urzędu są niemal identyczne. Co wskazuje, że Spółka miała świadomość w jakiej wysokości koszty przypadają na okres objęty ustawą covidową.

W tym miejscu należy przypomnieć, że rozpatrywany zarzut dotyczy stosowania przez AIQLABS w umowach kredytu konsumenckiego zawieranych od 31 marca 2020 r. pozaodsetkowych kosztów kredytu przekraczających maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu określone w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy covidowej.

Prezes Urzędu wskazuje na treść art. 31zc ust. 1 ustawy covidowej, zgodnie z którym pozaodsetkowe koszty za pozostały okres obowiązywania umowy, można pobierać po upływie terminu, o którym mowa w art. 36 ust 3 ustawy covidowej a więc dopiero po zakończeniu obowiązywania przepisów art. 8d-f tej ustawy.

Skoro więc pozaodsetkowe koszty określone w oparciu o przepisy ukk mogły zostać pobrane dopiero po 31 marca 2021 r., tym samym w okresie obowiązywania przepisów ustawy covidowej kredytodawca mógł ustalić i pobrać jedynie tę część kosztów, których pobranie było dopuszczalne za okres umowy w czasie obowiązywania ustawy covidowej, czyli w wysokości obliczonej zgodnie z art. 8d tej ustawy (z założenia niższej niż wynikającej z ukk). Stanowisko takie zgodne jest również ze wspomnianym wcześniej celem wprowadzenia stosownej regulacji.

Zdaniem Prezesa Urzędu użyte w art. 31zc ust. 1 ustawy covidowej wyrażenie „może pobierać” należy interpretować dosłownie a to oznacza, że w wypadku umów zawartych na czas przekraczający okres covidowy kredytodawca musiał uwzględnić koszty prowizji w różnej wysokości.

Tymczasem, zgodnie z opracowanym do ww. Umowy ..., zawartej 5 maja 2020 r. harmonogramem spłaty pożyczki [k. 34], Spółka podzieliła wartość zobowiązania na 48 rat w równej wysokości z tym, że pierwsze 24 raty obejmują spłatę prowizji oraz odsetki, rata 25 zawiera zarówno spłatę raty kapitałowej, jak i kosztów oraz odsetek, zaś pozostałe 23 raty obejmują spłatę kapitału pożyczki (K) oraz naliczonych odsetek. Koszt prowizji w łącznej wysokości 8.000 zł (poz. IX.1 w tabeli) zawiera się w 25 pierwszych ratach. Natomiast w wypadku 10 pierwszych miesięcy przypadających w okresie covidowym, kredytobiorca zapłacił z tytułu kosztów pozaodsetkowych kwotę 3.226,70 zł, a powinien w tym czasie z tytułu pozaodsetkowych kosztów kredytu zapłacić łącznie ok. 706 zł (poz. VI.3 lub VI.4 w tabeli). Nie ulega więc wątpliwości, że w wypadku tej umowy, ustalone i pobrane w okresie obowiązywania ustawy covidowej przez AIQLABS środki z tytułu pozaodsetkowych kosztów kredytu przekraczają maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu określone w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy covidowej.

Do takich samych wniosków prowadzi analiza harmonogramów dot. pozostałych umów kredytowych. Przykładowo w wypadku Umowy ... z dnia 5 czerwca 2020 r. konsument, w okresie tarczy antykryzysowej, tytułem PKK zapłacił ok. 800 zł a powinien 176,41 zł.

W związku z umową... z dnia 6 lipca 2020 r. zapłacił ponad 1.900 zł, a powinien 429 zł, natomiast, zgodnie z harmonogramem do Umowy ... z dnia 5 sierpnia 2020 r. zapłacił ok. 1.300 zł a powinien 249,90 zł.

W tych okolicznościach uznać należy, że w każdym wypadku ustalona w umowie łączna wysokość rat, w okresie covidowym, przekracza maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu określone w art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy covidowej.

Co więcej, podkreślić należy, że w rozpatrywanej sprawie nie tylko doszło do ustalenia wysokości rat kosztowych w okresie covid w wysokości przekraczającej limit ustawowy ale również doszło do zawyżenia wysokości maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu w ogóle.

Jak wynika z ustaleń Prezesa Urzędu, o czym była już mowa wyżej, dla konsumentów/klientów Spółki wprowadzenie przepisów ustawy covidowej nie miało żadnego skutku bowiem AIQLABS i tak ustalił limit kosztów MPKK na poziomie kwoty kredytu, przywołując art. 36a ukk, zgodnie z którym w całym okresie kredytowania wysokość MPKK nie może przekroczyć kwoty kredytu.

Wskazać jednak należy, że w wypadku wielu kredytów, zawieranych po 31 marca 2020 r., część okresu umowy przepadała na czas covid, a wówczas zgodnie z art. 8d ust. 3 ustawy covidowej wysokość pozaodsetkowych kosztów nie mogła przekroczyć 45% kwoty kredytu. Spółka ustalając maksymalny limit kosztów pozaodsetkowych całkowicie pominęła ten warunek co w konsekwencji doprowadziło do zawyżenia limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu, określanego przy uwzględnieniu obu wymienionych aktów prawnych.

Reasumując, w ocenie Prezesa Urzędu w wypadku umów, których część czasu trwania przypadła na covid a część na czas po covid limit MPKK nie może wynosić 100% kwoty kredytu, bowiem w pewnym okresie limit ten był obniżony a wyznaczała go wartość odpowiadająca 45% kwoty kredytu.

Prezes Urzędu dokonał własnych obliczeń limitów MPKK, dla analizowanych wcześniej przykładowych umów zawartych przez AIQLABS z konsumentami.

W tabeli 3 zawarto dane dotyczące umowy nr 347817.

Umowa ... - zawarta 5 maja 2020.

Tabela 3.

Całkowi ta kwota kredytu K (zł)	Okres kredy tu W dniac h	Okres kredy tu w czasi e covid	Okres kredy tu po covid	Struktura obowiązywania kredytu (w %)			Limit MPKK W covid	Limit MPKK u ukk	Kwota limit uwzględniająca część limity w covid oraz po covid			Kwota kosztó w ustalon ych w umowi e	Różnica pomiędz y kwotą kosztów ustalony ch w umowie a limitem PKK
				Cały okres umow y	Okres covid	Okres po covid			Okres covid H x f (zł)	Okres po covid l x g (zł)	Razem J+k (zł)		
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	ł	m
8.000	1.461	330	1131	100	22,59	77,41	3.600	8.000	813,24	6.192,80	7.006,04	8.000	993,96

Z obliczeń dokonanych dla umowy nr ... wynika, że wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu nie może przekroczyć kwoty 7.006,04 zł. Tymczasem Spółka w umowie ustaliła koszty kredytu na poziomie 8.000 zł, czyli wyższe o 993,96 zł.

Obliczenie dokonane dla pozostałych umów zawarto w tabeli 4.

Tabela 4.

Całkowi ta kwota kredytu K (zł)	Okres kredy tu W dniac h	Okres kredy tu w czasi e covid	Okres kredy tu po covid	Struktura obowiązywania kredytu (w %)			Limit MPKK W covid	Limit MPKK u ukk	Kwota limit uwzględniająca część limity w covid oraz po covid			Kwota kosztó w ustalon ych w umowi e	Różnica pomięd z kwotą kosztów ustalonych w umowie a limitem PKK
				Cały okres umow y	Okres covid	Okres po covid			45% K (zł)	100% K (zł)	Okres covid H x f (zł)		
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	ł	m
Umowa ... - zawarta 5 czerwca 2020.													
2.200	1461	299	1162	100	20,47	79,53	990	2.200	202,65	1749,66	1.952,31	2.200	245,69
Umowa ... - zawarta 6 lipca 2020.													
6.000	1461	268	1193	100	18,34	81,66	2700	6.000	495,18	4899,60	5.394,78	6.000	605,22
Umowa ... - zawarta 5 sierpnia 2020													
3.500	1095	238	857	100	21,74	78,26	1575	3.500	342,41	2739,10	3081,51	3394	312,49

Dane zawarte w tabeli 4 wskazują, że w wypadku każdej z analizowanych umów doszło do ustalenia kosztów pozaodsetkowych w wysokości przekraczającej limit wyznaczony przepisami ustawy covidowej i ukk.

Następstwa tych działań dotyczyły konsumentów/kredytobiorców, czyli tych których interesy miały podlegać ochronie.

Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów

[22] Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiuje pojęcia „zbiorowego interesu konsumentów”, ograniczając się jedynie do sprecyzowania (w art. 24 ust. 3), że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Przez godzenie w zbiorowe interesy konsumentów (które może polegać zarówno na naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów, jak i na samym zagrożeniu ich naruszenia) należy rozumieć narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę obejmującą zarówno działania, jak i zaniechania.

W oparciu o wykładnię przepisu art. 24 ust. 2 i 3 uokik, zbiorowy interes konsumentów rozumiany jest jako interes dotyczący ogółu (zbiorowości), zaś jego naruszenie ma miejsce, gdy skutkami działań dotknięty jest pewien krąg uczestników rynku - konsumentów. Z tego względu zachowanie przedsiębiorcy godzące w zbiorowe interesy konsumentów jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów - nie zaś jedynie określonego konsumenta - i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów. Zaistnienie przesłanki naruszenia zbiorowego interesu konsumenta nie jest przy tym bezpośrednio uzależnione od liczby konsumentów, których interesy zostały naruszone wskutek działań przedsiębiorcy. Interes konsumentów należy przy tym rozumieć jako

interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę za zasługujący na ochronę i zabezpieczenie.

W niniejszej sprawie działania Przedsiębiorcy mogły dotyczyć każdego konsumenta, bowiem jego oferta była kierowana do każdej osoby zainteresowanej zawarciem umowy pożyczki, w tym również do osób które były zainteresowane zawarciem tego rodzaju umowy w okresie pandemii covid. Działanie AIQLABS nie dotyczyło zatem interesów poszczególnych osób, lecz szerokiego i nieograniczonego kręgu konsumentów, których sytuacja była identyczna i wspólna.

Mając na względzie rozpatrywany zarzut, należy stwierdzić, iż działania Spółki wskazują na naruszenie zbiorowych interesów konsumentów. W efekcie działań Przedsiębiorcy naruszone zostały interesy ekonomiczne konsumentów, którzy zostali nie tylko w okresie pandemii zmuszeni, bezprawnie, do opłacania wyższych kwot tytułem spłaty kredytu ale także i zostali obciążeni nadmiernymi kosztami kredytu w ogóle.

To działania nie tylko świadczą o zignorowaniu przepisów prawa ale także o całkowitym wypaczeniu celów ustawy covidowej oraz wykorzystaniu sytuacji życiowej konsumentów, którzy w trudnym dla nich okresie zmuszeni byli szukać dodatkowego źródła sfinansowania swoich wydatków i skorzystali z oferty AIQLABS, kierując się zaufaniem do profesjonalnego uczestnika rynku i nadzieją, że otrzymują ofertę o dogodnych/lepszych warunkach.

Wprowadzone w okresie pandemii zmiany określania kosztów pozaodsetkowych pożyczek miały służyć do zapewnienia konsumentom dostępu do szybkich i „tańszych” kredytów, w celu zachowania płynności finansowej a dodatkowo miały sprawić, że pożyczki udzielane w trakcie/po okresie szczytu pandemii nie będą oferowane na mniej korzystnych warunkach niż przed nią. Tak niestety nie było w wypadku oferty pożyczkowej AIQLABS.

[23] Reasumując, analiza stanu faktycznego rozpatrywanej sprawy wskazała, że Przedsiębiorca, wbrew obowiązującym przepisom prawa, w wypadku umów zawieranych w czasie obowiązywania ustawy covidowej, stosował pozaodsetkowe koszty kredytu w wysokości przekraczającej ich maksymalny limit, określony w art. 8d ust. 1 do ust. 4 tej ustawy. Zachowania rynkowe Przedsiębiorcy naruszało ekonomiczne interesy konsumentów. W konsekwencji uznać należy, że działanie Spółki wypełnia przesłanki praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wymienione w pkt [18] niniejszej decyzji.

[24] Zgodnie z treścią art. 27 uokik w wypadku gdy przedsiębiorca zaprzestał stosowania danej praktyki Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Rozpatrując sprawę Prezes Urzędu uznał, że z uwagi na temporalny charakter przepisów ustawy covidowej i ustalonym terminem ich obowiązywania do dnia 30 czerwca 2021 r. przyjąć należy, że Spółka zaniechała stosowania zarzucanej praktyki, ostatecznie z dniem 1 lipca 2021 r. Stąd **orzeczono jak w pkt I sentencji decyzji.**

Ad pkt II sentencji decyzji:

[25] Przedmiotem drugiego zarzutu postawionego Przedsiębiorcy jest stosowanie praktyki, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 uokik, polegającej na pobieraniu, w związku z zawartymi umowami kredytu konsumenckiego, zawyżonych odsetek umownych, przekraczających wysokość odsetek maksymalnych, co jest sprzeczne z art. 359 § 2¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (tj. Dz.U z 2020 r. poz. 1740 ze zmianami).

[26] W myśl art. 359 § 2¹ kodeksu cywilnego maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (są to tzw. odsetki maksymalne).

Artykuł 359 § 2 ww. ustawy stanowi, że wysokość odsetek ustawowych to suma: stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych.

[27] Zgodnie z informacjami dostępnymi na stronie Narodowego Banku Polskiego Wysokość stóp procentowych w latach 2015-2020 kształtowała się następująco:

Podstawowe stopy procentowe NBP w latach 2015 - 2020

Obowiązuje od:	Stopa referencyjna	Stopa lombardowa	Stopa depozytowa	Stopa redyskontowa weksli	Stopa dyskontowa weksli
2015					
2015-03-05	1,50	2,50	0,50	1,75	*
2020					
2020-03-18	1,00	1,50	0,50	1,05	1,10
2020-04-09	0,50	1,00	0,00	0,55	0,60
2020-05-29	0,10	0,50	0,00	0,11	0,12

https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/dzienne/stopy_archiwum.htm z dnia 24 listopada 2020 r.

Natomiast w roku 2021 wysokość stóp referencyjnych NBP wynosiła:

2021-10-07	0,50
2021-11-04	1,25

https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/dzienne/stopy_archiwum.htm z dnia 29 listopada 2021 r.

Skoro przywołany wcześniej przepis kodeksu cywilnego przewiduje, że maksymalne oprocentowanie może wynieść dwukrotność odsetek ustawowych, natomiast odsetki ustawowe wynoszą tyle, ile suma stopy referencyjnej powiększona o 3,5 pkt proc., to w badanym okresie wysokość odsetek maksymalnych wynosiła:

- do 17 marca 2020 - $(1,50 + 3,5) \times 2 = 10\%$ maksymalnie,
- od 18 marca 2020 do 8 kwietnia 2020 - $(1 + 3,5) \times 2 = 9\%$ maksymalnie,
- od 9 kwietnia 2020 do 28 maja 2020 - $(0,5 + 3,5) \times 2 = 8\%$ maksymalnie,
- od 29 maja 2020 do 06 października 2021 r - $(0,1 + 3,5) \times 2 = 7,2\%$ maksymalnie.

W toku podjętych działań Prezes Urzędu ustalił, że Spółka w roku 2020 pobierała odsetki wyższe niż maksymalne. Zestawienie przykładowych umów wraz z ustalonymi odsetkami umownymi zawiera tabela zamieszczona w pkt [11] niniejszej decyzji. Dane zamieszczone w ww. tabeli wskazują jednoznacznie, że Spółka pobierała odsetki wyższe niż dopuszczone prawem.

Spółka po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu niniejszego postępowania poinformowała, iż dokonała weryfikacji zawartych umów i ustaliła, że w wypadku części klientów, którzy zawarli umowy pożyczki w okresie od 4 maja do 15 lipca 2020 r. faktycznie doszło do zastosowania zawyżonych odsetek, dlatego w czerwcu 2021 r. Spółka przeliczyła na nowo odsetki i przygotowała dla tych klientów zmienione harmonogramy spłaty.

Zgodnie z przedstawionymi dowodami, klienci zostali poinformowani o obniżeniu stóp procentowych a także w dniu 23 czerwca 2021 r. ich zobowiązanie zostało pomniejszone o różnicę pomiędzy pierwotnie ustalonymi odsetkami a odsetkami wynikającymi ze zmian wprowadzonych przez Radę Polityki Pieniężnej,

Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów

[28] Również w wypadku tej praktyki Prezes Urzędu uznał, iż działania Przedsiębiorcy mogły dotyczyć każdego konsumenta, bowiem jak zostało to już wyjaśnione wcześniej oferta zawarcia umowy kredytu konsumenckiego była kierowana do każdej osoby zainteresowanej pożyczką. Działanie Spółki nie dotyczyło więc interesów poszczególnych osób, lecz szerokiego i nieograniczonego kręgu konsumentów, których sytuacja była identyczna i wspólna.

Mając na względzie przytoczone wyżej uzasadnienie postawionego Przedsiębiorcy zarzutów, należy stwierdzić, iż jego działania wskazują na naruszenie zbiorowych interesów konsumentów. W efekcie działań Przedsiębiorcy naruszone zostały interesy ekonomiczne konsumentów, którzy zostali obciążeni wyższymi kosztami odsetkowymi.

[29] W myśl art. 27 uokik w wypadku gdy przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Ciężar udowodnienia okoliczności umożliwiających stwierdzenia zaniechania stosowania praktyki spoczywa jednak na przedsiębiorcy.

W toku przeprowadzonego postępowania Przedsiębiorca informował i przedstawił dowody, wskazujące na dokonanie, najpóźniej w dniu 23 czerwca 2021 roku, zwrotu bezprawnie pobranych środków tytułem zapłaty odsetków od kredytów.

Uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy **orzeczono jak w pkt II sentencji decyzji.**

Ad pkt III. sentencji decyzji - środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów:

[30] W wypadku decyzji wydawanych na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 uokik, art. 26 ust. 2 tej ustawy znajduje odpowiednie zastosowanie, w związku z czym w decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającej zaniechanie jej stosowania Prezes Urzędu może określać środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów np. w postaci zobowiązania przedsiębiorcy do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o określonej treści lub formie, godzi się jednak zauważyć, że zawarty w art. 26 ust. 2 uokik katalog środków usunięcia trwających skutków naruszenia jest przykładowy a Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę środki inne, niż wymienione w ustawie.

W rozpatrywanej sprawie Prezes Urzędu postanowił o zastosowaniu środków usunięcia trwających skutków stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów opisanych w punkcie I i II sentencji niniejszej decyzji, w postaci nałożenia na AIQLABS obowiązku opublikowania na stronie internetowej Spółki oświadczenia o treści określonej w punkcie III.1) niniejszej decyzji.

Istotą opisywanych w pkt I i pkt II sentencji decyzji praktyk są bezprawne działania Spółki dlatego, w ocenie Prezesa UOKiK, zasadnym jest powiadomienie konsumentów przez Przedsiębiorcę o tych praktykach w celu wyeliminowania stanu niewiedzy nt. niedozwolonego charakteru jego działań. Jest to o tyle istotne, że stosowanie orzeczonych praktyk doprowadziło do naruszenia interesu ekonomicznego konsumentów, którzy w konsekwencji zostali obciążeni większymi kosztami kredytu.

Pomimo zaniechania tych praktyk, konsumenci w dalszym ciągu mają deficyt informacyjny w przedmiocie bezprawnego charakteru działań Spółki.

W ocenie Prezesa Urzędu, informacja o praktykach Spółki, spełni także funkcję edukacyjną. Dzięki temu oświadczeniu wiedza o rozstrzygnięciu będzie mogła dotrzeć do konsumentów, a także innych przedsiębiorców działających na rynku. Powyższy środek może mieć więc również znaczenie prewencyjne, zniechęcając przedsiębiorcę, któremu zarzucono stosowanie zakwestionowanej w sentencji decyzji praktyki oraz innych przedsiębiorców do stosowania podobnego rodzaju praktyk.

Ponadto, w celu usunięcia trwających skutków stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, Prezes Urzędu zdecydował dodatkowo o nałożeniu na Spółkę obowiązku wysłania do wszystkich konsumentów, którzy w okresie od 31 marca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. zawarli ze Spółką umowę pożyczki ratalnej (bez względu na to czy umowy te zostały rozwiązane czy nadal obowiązują), w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji, w sposób czytelny i zrozumiały pisemnej informacji, o treści określonej w pkt III.2) sentencji niniejszej decyzji.

Informacja o wydaniu decyzji zostanie przekazana konsumentom, którzy mogli być poszkodowani w wyniku działań AIQLABS. Posiadając taką wiedzę, będą oni mogli podjąć decyzję, co do ewentualnego dochodzenia swoich indywidualnych roszczeń i złożyć wnioski o ewentualny zwrot części kosztów kredytu.

Prezes Urzędu, w pkt. III.3 sentencji decyzji, nałożył na Spółkę także obowiązek dokonania zwrotu bezprawnie pobranych środków tytułem zapłaty pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości, przekraczającej limit określony w obowiązującym do dnia 30 czerwca 2021 r. art. 8d ust. 1 do ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zmianami). Zwrot środków winien nastąpić w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania wniosku konsumenta w tej sprawie.

Prezes Urzędu uznał ten środek za najbardziej adekwatny do naruszenia, o którym mowa w pkt. I sentencji decyzji bowiem realizacja nałożonego obowiązku prowadzi wprost do usunięcia jego skutków.

Stąd orzeczono jak w punkcie III sentencji decyzji.

Ad pkt IV. Kara:

[31] Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 24 ustawy.

Ponadto, w myśl art. 106 ust. 3 pkt 1 uokik obrót, o którym mowa w ust. 1, oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat, w wypadku przedsiębiorcy sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości.

Kara pieniężna za naruszenie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ma charakter fakultatywny. O tym, czy w konkretnej sprawie w odniesieniu do wskazanego przedsiębiorcy zasadne jest nałożenie kary pieniężnej

decyduje, w ramach uznania administracyjnego, Prezes Urzędu. W niniejszej sprawie, Prezes Urzędu przyjął, iż zasadne jest nałożenie kar pieniężnych.

[32] W oparciu o przekazane przez Przedsiębiorcę dowody ustalono, że Spółka w roku obrotowym 2021 osiągnęła obrót w wysokości: ... zł.

[33] Należy zwrócić uwagę, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie określają przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 uokik te okoliczności, które Prezes Urzędu ma obowiązek uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej. Są to w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także: okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia i działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia (art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów).

[34] Ustalając wysokość kar pieniężnych Prezes Urzędu uwzględnia również okoliczności łagodzące oraz obciążające, które wystąpiły w sprawie. Zgodnie z art. 111 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, okolicznościami łagodzącymi są: dobrowolne usunięcie skutków naruszenia, zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu, podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków oraz współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania.

Wśród zamkniętego katalogu okoliczności obciążających art. 111 ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wymienia: znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków, znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonaniem naruszeniem, dokonanie uprzednio podobnego naruszenia oraz umyślność naruszenia.

[35] Prezes Urzędu, kalkulując kary pieniężne uwzględnił okoliczność, iż okres stosowania zakwestionowanych praktyk przekraczał dwanaście miesięcy, co należy uznać za okres długotrwały. Czas obowiązywania ustawy covidowej przekroczył 12 miesięcy, w tym terminie Przedsiębiorca udzielał pożyczek gotówkowych konsumentom z naruszeniem przepisów tej ustawy. Natomiast zawyżone odsetki wystąpiły w umowach zawieranych od 4 maja 2020 r. do 15 lipca 2020 r. jednak ich stosowna redukcja została dokonana ostatecznie, dopiero w dniu 23 czerwca 2021 r.

Ponadto, uwzględniony został zasięg naruszenia, mający charakter ogólnokrajowy, Spółka oferuje bowiem swój produkt na obszarze całego kraju.

W zakresie czynników obrazujących stopień i skutki rynkowe naruszenia, Prezes Urzędu uwzględnił, że stosowane przez Przedsiębiorcę praktyki naruszały interesy konsumentów. Stopień naruszenia przez Przedsiębiorcę przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy zakwalifikować jako znaczny, szczególnie szkodliwy, zważywszy na naruszenie przepisów uchwalonych w celu ochrony interesów konsumentów przed skutkami pandemii. Kwestionowane działania uznane zostały za sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa, w tym z przepisami epizodycznymi. Naruszenia objęte przedmiotem postępowania dokonane były na etapie przedkontraktowym, a także na etapie wykonania kontraktu, bowiem Przedsiębiorca nie tylko oferował pożyczki na określonych przez siebie zasadach, które w ostateczności prowadziły do zawyżenia ustalonych pozaodsetkowych kosztów kredytu (praktyka, o

której mowa w pkt. I sentencji decyzji) ale także bezprawnie obciążał konsumentów zawyżonymi kosztami odsetkowymi (praktyka, o której mowa w pkt. II sentencji decyzji).

W tych okolicznościach stwierdzić należy, że praktyki zarzucane Przedsiębiorcy mogły wywoływać skutki przede wszystkim w zakresie interesów ekonomicznych konsumentów.

Zawyżone koszty kredytu w konsekwencji skutkowały zwiększeniem zadłużenia kredytobiorcy, co nie jest obojętne dla sytuacji życiowej konsumenta i jego rodziny, szczególnie w czasie pandemii. Zawyżone koszty spowodowały także, przy otrzymaniu tej samej kwoty kredytu, zwiększenie obciążenia z tytułu spłacanych rat.

Oceniając stopień naruszenia uwzględnić należy także specyfikę rynku. Rynek, którego dotyczą naruszenia, związany ze świadczeniem usług finansowych jest prawnie regulowany a zważywszy na jego doniosłość dla funkcjonowania całej gospodarki - specyficznym przepisami obowiązującymi w okresie pandemii, podmiot który działa na tym rynku winien jest nie tylko znać odpowiednie przepisy prawne, ale także je stosować, ich przestrzegać i do nich się dostosować.

Zdaniem Prezesa Urzędu naruszenia omawiane w punktach I i II niniejszej decyzji dotyczyły działań Przedsiębiorcy niezgodnych bezpośrednio lub pośrednio z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim. Tymczasem Spółka, jako podmiot profesjonalny oraz doświadczony w prowadzonej działalności gospodarczej, ma obowiązek działania w sposób rzetelny i zgodny z obowiązującymi go przepisami prawa. W żadnej mierze nie powinna wykorzystywać sytuacji konsumentów ich braku doświadczenia, nieznajomości prawa, niewiedzy, zaufania czy naiwności. Powyższe wymagania powinny być szczególnie uważnie przestrzegane w okresie obowiązywania przepisów epizodycznych wprowadzonych na czas zwalczania pandemii.

Uwzględniając wszystkie okoliczności Prezes Urzędu postanowił, za każde ze stwierdzonych naruszeń, ustalić kwotę bazową kary w wysokości ...% obrotu Przedsiębiorcy z roku poprzedzającego rok nałożenia kary.

W dalszej części, Prezes Urzędu rozważy również, czy wysokość ustalonej kwoty bazowej powinna podlegać modyfikacjom z uwagi na okoliczności łagodzące lub obciążające.

Kara z tytułu stosowania praktyki, o której mowa w punkcie I sentencji decyzji.

[36] Istotą praktyki orzeczonej w pkt I niniejszej decyzji jest bezprawne zachowanie Przedsiębiorcy, godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

Prezes Urzędu ustalając w tym wypadku karę nie znalazł żadnych okoliczności łagodzących, których wystąpienie może mieć wpływ na obniżenie jej kwoty. Wprawdzie doszło do zaprzestania stosowania praktyki jednak wyłącznie z uwagi na czasowy charakter analizowanych przepisów ustawy covidowej.

Natomiast, jako okoliczności obciążające Prezes Urzędu uwzględnił, zgodnie z art. 111 ust. 4 pkt 2) lit. a uokik, zasięg orzeczonego naruszenia, mający znaczny charakter, bowiem Spółka oferuje swój produkt na obszarze całego kraju, i z tego powodu zdecydował o podwyższeniu kwoty bazowej kary o 20%.

Zdaniem Prezesa UOKiK wystąpiła także okoliczność obciążająca, o której mowa w art. 111 ust. 4 pkt 2) lit. c uokik czyli umyślność naruszenia. W ocenie Prezesa Urzędu Spółka mimo, iż znała wysokość kosztów jakie wynikały z przepisów ustawy covidowej obciążała konsumentów kosztami wyższymi, trudno więc uznać, że stwierdzone naruszenie miało charakter przypadkowy, czy nieumyślny. Przedsiębiorca świadomie

ustalił takie zasady udzielania kredytów aby czerpać z tej działalności jak największe korzyści, kosztem swoich klientów/konsumentów. Z tego powodu kwota bazowa kary została podwyższona o 50%.

Uwzględniając ww. okoliczności kwota bazowa kary została w sumie podwyższona o 70%.

Ostatecznie, Prezes Urzędu postanowił, za orzeczoną praktykę, ustalić karę, w wymiarze ...% obrotu, osiągniętego przez AIQLABS w roku 2021, co daje kwotę 980.740 zł., jednocześnie, kara w tej wysokości jest niższa od wymiaru maksymalnego kary określonego przepisem art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik.

Kara z tytułu stosowania praktyki, o której mowa w punkcie II sentencji decyzji.

[37] Przedmiotem orzeczenia w pkt II niniejszej decyzji jest praktyka związana z działaniami bezprawnymi AIQLABS.

Prezes Urzędu określając karę za tę praktykę uwzględnił okoliczność łagodzącą, która wystąpiła w sprawie, o której mowa w art. 111 ust. 3 pkt 1) lit. b uokik tj. fakt zaniechania wskazanej praktyki i z tego powodu zdecydował o obniżeniu kwoty bazowej o 20%.

Jednocześnie - jako okoliczność obciążającą Prezes Urzędu uwzględnił, zgodnie z art. 111 ust. 4 pkt 2) lit. a uokik, zasięg orzeczonego naruszenia, mający charakter ogólnokrajowy i z tego powodu zdecydował o podwyższeniu kwoty bazowej kary o 20%.

Prezes Urzędu nie znalazł podstaw do podwyższenia kary z powodu innych okoliczności obciążających w szczególności z powodu umyślności naruszenia. Okoliczności sprawy nie wskazują aby orzeczona praktyka była powtarzalna. Co prawda Przedsiębiorca jako profesjonalista nie tylko winien jest znać i stosować przepisy prawne ale także uwzględniać ich zmianę, w tym wypadku trudno jest jednak dopatrywać się celowości naruszenia, stąd przyjąć należy, że w wypadku tej praktyki działania Spółki były nieumyślne.

Uwzględniając wszystkie ww. okoliczności kwota bazowa kary pozostała na pierwotnie ustalonym poziomie.

Prezes Urzędu postanowił, za orzeczoną praktykę, ustalić karę, w wymiarze ... % obrotu, osiągniętego przez AIQLABS w roku 2021, co daje kwotę 576.906 zł, jednocześnie, kara w tej wysokości jest niższa od wymiaru maksymalnego kary określonego przepisem art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik.

Prezes Urzędu nie znalazł innych okoliczności mogących mieć wpływ na podwyższenie lub obniżenie określonych wyżej kar pieniężnych.

Zdaniem Prezesa Urzędu, ustalone kary pieniężne są adekwatne do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu miarkując wysokość kar uwzględnił, iż Przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów po raz pierwszy. Ustalone kary pozwolą zrealizować funkcję represyjną tj. dolegliwość z tytułu kwestionowanych działań, jak również funkcję prewencji indywidualnej i ogólnej tj. zniechęcenia co do podejmowania podobnych praktyk w przyszłości przez Przedsiębiorcę, jak i innych uczestników rynku usług pożyczek pozabankowych.

W tych okolicznościach, orzeczono jak w punkcie IV sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa:

Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Ad pkt V. sentencji decyzji - koszty postępowania:

[38] Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 ww. ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, obowiązany jest ponieść koszty postępowania. Podobnie w treści przepisu art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zmianami - zwanej dalej także: kpa) wprowadzono wymóg, zgodnie z którym jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. Stosownie natomiast do dyspozycji przepisu art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego - do kosztów postępowania zalicza się również koszty doręczenia stronom pism urzędowych.

W wyniku wszczętego z urzędu postępowania poprzedzającego wydanie przedmiotowej decyzji, zgodnie z punktem I i II jej sentencji, Prezes Urzędu, stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co uzasadnia zobowiązanie strony do zapłaty kosztów postępowania. Kosztami postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną w jego toku z Przedsiębiorcą, których wysokość kształtuje się na poziomie 64,90zł. W związku z powyższym postanowiono obciążyć Przedsiębiorcę kosztami w wysokości 64,90 zł (słownie: sześćdziesiąt cztery złote 90/100).

Na podstawie art. 264 § 1 kpa w związku z art. 83 uokik Prezes UOKiK wyznaczył stronie termin 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na uiszczenie ww. kosztów postępowania, które należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa:

NR 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego, orzeczono jak w punkcie V sentencji decyzji.

POUCZENIA:

- I. Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2021 r. poz. 1805 ze zmianami - dalej „kpc”) od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

- II. W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie VI niniejszej decyzji, stosownie do art. 264 § 2 kpa w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 81 ust. 5 tej ustawy i w związku z art. 479³² § 1 i § 2 kpc, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku w terminie **tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.**
- III. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2257 - dalej „uksc”), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.
- IV. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 2 uksc zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.
- V. W myśl art. 103 ust. 1 i 2 uksc sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.
- VI. Zgodnie z art. 105 ust. 1 uksc, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.
- VII. Stosownie do treści art. 117§ 1. kpc strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Natomiast zgodnie z art. 117 § 3 kpc osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaze, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Zgodnie zaś z art. 117 § 4 zd. 1 Kodeksu postępowania cywilnego wnioski o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Dariusz Łomowski
Dyrektor Delegatury UOKIK w Gdańsku

